

partii naleraq

Nuuk 30. oktober 2018
UKA2018/168
Hans Enoksen Partii Naleraq

Nunatta kujataani aalisarnermut nunamilu inuussutissarsiornikkut periarfissanik tikkuaallunilu suussusersisussamik Naalakkersuisut UKA2019-imi saqqummiunneqartussamik nassuiaasiornissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigissassatut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit)

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede Inuit Ataqtigiit, siunnersuuteqarpoq tassalu kujataani aalisarnermi nunamilu inuussutissarsiornikkut periarfissanik nassuiaasiornissamik tamannalu Partii Naleqqamiit oqaaseqarfigissavarput.

Nunatta kujaataani ukiuni makkunani inuussutissarsiornikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu periarfissat killeqartorujussuusut nunap sinneranut saniulliussigaanni malunnarluarpoq aalisarneq aamma ilanngullugu assut killeqartorujussusooq takuneqarsinnaalluarmat.

Nunatta kujataani illoqarfiit nunaqarfiillu inukilliartuinnartut ukiuni arlalinni malunnarpoq, ilaatigut innuttaasut suliffissaqarfiunerusunut nutsernerat ersarimmat tamannalu nunatta kujataani ineriartornermut pitsaanngilaq allannortinniartariaqarparpullu.

Inuussutissarsiorneq annertuussaaffigineqarnissaa kommuni suliffeqarfiit Namminersorlutik oqartussat ataatsimoortumik inuussutissarsiornep siuarsarneqarnissaa suleqatigiissutigalugu aallartitariaqalerpaat aallartitariaqalerparput nunatta kujataani ulluinnarni inuuneq nuannernerulersinneqassappat.

Nunaateqarnikkut uumasuuteqarnikkut naatitsinikkut neqissaqarniarnerlu annertusarneqassappat nunatta kujataa saneqqunneqarsinnaanngilaq. Suliffissaaleqineq pimoorussamik akiorneqassappat assigiinnigitsut periarfissat annertusarneqartariaqarput.

Alloriarnissaq siulleq malunnarluartoq aallartinneqassappat aalisariutit ullutsinnut naleqquttut, aalisakkanillu nutaamik pisassiinerit, rejerniarnerillu ukiorpassuarni ingerlanneqarsimasut nutaamik aallartitariaqarput, aalisartut misilittagaqarluartut kujataaniittut peqatigalugit.

Apeqqutaaginnarpoq naalakkersuinikkut qanoq piumassuseqartigineq nutaamik aalisarnermik aallartitsinissamut. Tunumi aalisagartassagut amerlanerpaat nunap inuinit tutsinneqartariaqalerput, tassami malunnarsiartuinnarpoq aalisagartassaqaratik aalisartut piumassuseqartut periarfissaqartinneqannigitsut ineriartornerminnilu ingerlariaqqiffissaaruttut.

Nunaateqarnikkut annertusaanissamut suli periarfissaqarluarpoq, uumasuuteqarnikkut nutaamik eqqarsarnissaq aamma saneqqunneqarsinnaanngilaq. Savat erniortut, savaaqqallu toqorarneqartartut

ikiliartuinnavippu, uffalu savaaqqanik nunatta avataaniit aamma eqqussuilluta. Nersutaateqarnerup naatitsinerullu annertusarneqarnissaanut aningaasat amerlanerusut atugassiissutigisariaqarput imminut napatinnerulernissaq anguneqassappat, taamaaliernerullu kingunerissavaa aamma suliffissat nunatta pissarititaanik tunngavillit amerlanerulernissaat minnerunngitsumillu avataaniit eqqussukkagut ikinnerulernissaat aamma angussavarput.

Uumasuuteqarnikkut suli annertusaajuarnissaq kujataa eqqarsaatigalugu suliarisariaqarpoq, nersussuuteqarnerit malunnarpoq ingerlalluarsinnaasut aallartilluareermatami taakku, taava kukkukujuteqarnerit, nerlerit, immaqalu aamma puulukiuteqarnerit siunissami maani periarfissaqarsinnaasut takorloorsinnaavagut, taava misileraanerit tamakkununga tunngasut aallartinniartigit.

Aalisariuteqarnikkut aamma nutaamik aningaasalersuinissaq kujataa eqqarsaatigalugu aallartitariaqarparput, tassami aalisarnikkut siuarsaanissat aallartinneqassappata naammangillat tunitsiviit killeqartumik ingerlasut, aammalu aalisagartassanik nutaanik tunniussineq. Malinnaasariaqarput aalisariutit nutaat aamma toqqaannartumik avammut niuernissamut periarfissallit taamaattumik aningaasat nutaat periarfissiissutigineqartariaqarput.

Aammalu umiatsiararsorlutik aalisartut kujataani immikkut periarfissinneqarnissaat ugartortariaqarput, tassalu aningaasalersuinermi, aammalu umiatsiarartaarniermi, imaluunniit motori aserorpat, sukkanerusumik ikiorserniarlugit pisortanik taarsigassarsisinnaanermut tunngasut ammaanneqarnissaat atulersittariaqartut Partii Naleqqamiit isumaqarpugut, tassami ukiorpaalunngortuni aalisakkap kujaataani tammakarsimanerani malunnartumik angallateqarnikkut kinguaattorsimasut takusinnaavarput.

Illoqarfiit pingasut tassalu Narsaq, Nanortalik, Qaqortorlu, soorunami aamma nunaqarfittai mininnagit, immikkut suliniarfigineqarnissaat Naalakkersuisut aallartitariaqalerpaat. Illoqarfiit tikillugit malunnarsiartuinnarmat innuttaasut kujataaniit aallararlutik ikiliartuinnartut illorpassuit aserfallalluinnarsimasut igalavii matorneqarsimasut, aammalu illorpassuit oquttut inissiatut peqqinnanngitsumik inunnut inigitinneqartut eqqarsaatigalugit aqqinniartariaqalermata.

Taamaaliornikkut aamma sanaartornikkut suliffissat amerlasuut pilersinneqarsinnaapput, tassa illuliornermi nutaaliornissat immikkut aningaasaaliiffiginissaat immikkut aqqissuussilluta ineriartortnerulernissaat periarfissarsiortariaqarparput inuit illersorneqarsinnaasumik ineqartariaqarmata.

Takornariartitsinerit suli aamma anertusarneqarnissaat aningaasalersuinissallu aamma suli pitsaannerusut nunaqavissunut aqqissuussinerit eqqarsaatigisariaqarpagut taamatummi immikkut inerisaanngikkutta taava kikkut ajugaassagamik nalunngilarpummi avataaniit tikittut aningaasaqarnikkut nukittunerunertik ajugaassutigiuannaraat iluaqutissat amerlanerpaat nunaqavissunut sangutinneqartariaqarput.

Aalisakkanik aamma tuckerartitanik nunarsuup sinnerani tupinnaannartumik tunisassiaralugit annertusiartuinnarput, taava uagut sooq aamma akuunerunissarput sapiiserutiginiannngilarput, sarfaq mingoqanngitsoq pigaarput taava inerisaanissat aamma tunisassiornikkut aalisakkanik inerigaanerusunillu aallunnerusariaqalerparput massakkumiit.

Aammalu uumasut nerukkaatissaat eqqarsaatigalugit aalisakkanik qajuusaasiorfiit pilersinneqarsinnaanerit aamma aallunnerusariaqalerparput, nerukkaatissammi annertoorujussuit akisoqisumik tikisippartarpagut, uffalu aalisakkat ilarpassui maani eqqarlugit. Nunarsuarmi atorluanginnerpaani maangaannarlu eqqaanermi pikkorinneraagunarpugunaasit.

Aammalu aatsitassasiorfiit nutaat ammarneqarnissaat qaa tuaviornerulluta periarfissanik ujartuiniarta suliffippassuit aamma aatsitassarsiornikkut pilersinneqarsinnaasut ilisimavagut apeqqutaaginnarunarpog qaqugu aallartinniarnersugut.

Naalakkersuisoqarfiit marluk aatsitassarsiornissamik ingerlatsisut pigaagut, aatsitassarpassuarnik peqarluta oqaluttuannarpogut sussanatalu qaa ataatsimoortumik alliarfissamik ujaasiniarta.

Taamatut oqaaseqarluta Aqqaluaq B. Egede Inuit Ataqtigiiit aalajannigffigisassamik nassuiaasioornissamik ukiakkut 2019-mut inatsisartut ataatsimiinnissaannut siunnersutaa taperserparput.